

הליך הניסוי (שיטה)

הנבדקים:

המשתנים הנמדדים:

מהלך המחקר:

כלי המחקר:

מקום ביצוע העבודה: _____

מועד תחילת איסוף הנתונים: _____ מועד סיום איסוף הנתונים: _____

מקורות:

1. _____
2. _____

תקציב המחקר: (לציין ולפרט אם יש צורך. את הבקשה לסיוע תקציבי יש לתאם עם המנחה):

חתימת המנחה המאשר את ההצעה: _____

נספח א'

עקרונות האתיקה בניהול מחקר שמשותפים בו בני אדם

הגדרות

- חוקרים:** חוקרים או חוקר הנם כל אחד מחברי הסגל של המכללה, כגון: מורים, עוזרי הוראה, טכנאים, סטודנטים וכיו"ב, אשר יש לו חלק בתכנון המחקר, בביצועו ובפרסומו.
- מחקר:** המושג "מחקר" פירושו מחקר ו/או בדיקה שמעורבים בהם אחד או יותר מחברי הסגל של המכללה, המשתף נחקרים והנערך בתוך הקמוס של וינגייט ו/או מחוצה לו.
- נחקרים:** סטודנטים ו/או בני אדם מחוץ למכללה המשתתפים במחקר לצורך איסוף נתונים, ואשר אינם שותפים לתכנון המחקר ולביצועו.

מבוא

הנחת היסוד היא שעל החוקר לוודא כי המחקרים יבוצעו מתוך רחשי כבוד כלפי הנחקרים ומתוך דאגה לשלומם ולביטחונם לרבות אי פרסום פרטים העשויים להביך את המשתתפים במחקר. ההגדרות והמבוא הנם חלק בלתי נפרד מכללי האתיקה להלן, המפרטים את החובות המוסריות של החוקר.

העקרונות

- 1. אחריות כללית ועל כל חוקר בנפרד.**
האחריות על קיומם של הנהלים והנוהלים האתיים במחקר, מוטלת על החוקר היחיד והוא גם אחראי ליחס המוסרי כלפי כל נחקר מצד יתר החוקרים.
האחריות הכללית, המוטלת על החוקר היחיד, חלה על כל אחד מהחוקרים בנפרד.
- 2. חובת כיבוד ההסכמה בין החוקר לנחקר.**
מחקר קביל מבחינה אתית פותח בקביעת הסכמה ברורה והוגנת בין החוקר לבין הנחקר, ומבהירה את אחריותו של כל אחד.
חובת החוקר לכבד את כל ההבטחות וההתחייבויות הכלולות בהסכמה אפילו אם חוזר בו הנחקר ו/או אינו ממלא את חלקו.
- 3. סירוב להשתתף במחקר או פרישה ממנו.**
העיקרון האתי דורש מהחוקר להודיע, באורח ברור, לכל נחקר, את מאפייני המחקר העשויים להשפיע על רצונו להשתתף בו. על החוקר לכבד את חירותו של הנחקר לסרב לקחת חלק במחקר או לפרוש ממנו.
החובה להגן על חירות זו תובעת ערנות מיוחדת במצב שהחוקר נמצא בעמדת כוח, לדוגמא: אם המשתתף הוא תלמיד המצפה לציון מהמורה.

4. **הטעיה מכוונת של הנחקר.**
הקשר בין החוקר לנחקר הינו קשר של יושר, כנות ופתיחות. במקרה שהמתודולוגיה של המחקר מחייבת הטעייה או הסתרה – נדרש החוקר להרבות באמצעי ביטחון קפדניים כדי להגן על זכויות הנחקרים.
5. **מוטת האחריות של החוקר.**
מוטת האחריות של החוקר חלה על כל שלבי המחקר: תכנון, ביצוע ופרסום. בכל שלב, שומה על החוקרים להעריך את ההשלכות האתיות העשויות לעלות ולעשות לביטולן.
6. **פשרה על עיקרון אתי.**
כאשר יש צורך להתפשר עם עקרון אתי בעת ביצוע המחקר – חובה על החוקרים לבקש עצה בתחום המוסר ולהרבות באמצעי ביטחון קפדניים כדי להגן על הנחקרים.
7. **הגנה על הנחקר.**
החוקר יגן על משתתפי המחקר מפני סכנות פיסיות, נפשיות, פגיעה, אי נוחות. אם קיים סיכון חייב החוקר להודיע על כך לנחקר, לקבל את הסכמתו מבעוד מועד, לנקוט את כל האמצעים האפשריים כדי למצמם את מצוקתו.
8. **הפסקת המחקר.**
אם הליכי המחקר עשויים לגרום לנחקר היחיד תוצאות כמו: נזק חמור או מתמשך, תופסק השתתפותו לאלתר. במקרה של ספק, יחול הכלל הבא: השגת תוצאות, חשובות ככל שתהיינה לחוקר, חשובה פחות מרווחתו וכבודו של הנחקר.
9. **חיסיון המידע האישי.**
מידע האישי שקיבל החוקר על המשתתפים במהלך המחקר יהיה סודי, אלא אם הוסכם מראש אחרת. אם קיימת אפשרות שתהיה לאנשים נוספים גישה למידע, חייבים להסביר למשתתפים אפשרות זו ולהציג בפניהם דרכי השמירה של הסודיות ולקבל את הסכמת הנחקרים לכך.
10. **הבעת הערכה לנחקרים.**
מומלץ לפני החוקר להביע את הערכתו לנחקר עבור תרומתו למחקר, ועל עצם נכונותו להשתתף בו.